

ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΕΡΩΤΑΣ

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΝΔΗ ΣΤΟΝ ΑΛΦΡΕΔΟ ΜΥΣΣΕ

Η επιστολές αυτές εστάλησαν από τη Γαλλίδα συγγραφέα Γεωργία Σάνδη από τη Βενετία στο Παρίσι, στον ποιητή 'Αλφρέδο Μυσσέ, τον οποίο αγαπούσε και του οποίου, κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του, η υγεία είχε κλονισθή σοβαρά από το ασήπιο. Ο μεγάλος αυτός ερωτικός δεσμός των δύο περιφημων συγγραφέων, που άφησε εποχή στην ιστορία των μεγάλων ερώτων, μετέβληθη, με το πέρασμα του χρόνου, σε μία στενή και ανώτερη φιλία, σε μία αληθινή ένωση ψυχών, όμοια της οποίας πολύ σπάνια γνωρίζει ο κόσμος. Ίδου ή περιπαθέστερες επιστολές της Σάνδης.

Βενετία, 20 'Απριλίου 1834

Μικρέ μου άγγελε,
Είχα όχτώ ολόκληρες ημέρες να λάβω γράμμα σου... Πόσο ήσυχνα κακός να μ' αφήσης έτσι τόσο καιρό! Βρισκόμουν διαρκώς σε μία φριχτή, σε μία θανατερή αγωνία κι' έβαζα κάθε τόσο με το νού μου, τις πιο θλιβερές, τις πιο μαύρες σκέψεις... Έγώ άποφάσισα να μεινω ακόμα δυο μήνες εδώ... Με τραβάει τόσο πολύ ακόμα ή Βενετία!...

Αν ήξερα πως μπορούσες και σύ να ζήσης εδώ, δεν θα έρχόμουν παρά πολύ σπάνια στο Παρίσι, που δεν είναι για μένα παρά ή πόλις που ξ ή ς έ σ ύ...

Εδώ ζω διαρκώς με τή σκέψη σου και με τήν έλπίδα πως σε λίγο θάρθω και πάλι κοντά σου, μικρέ μου 'Αλφρέδε... Η τελευταία σου επιστολή που έλαβα χθές το θράδυ, ήτανε πολύ μελαγχολική, μικρέ μου άγγελε! Γιατί; Για μένα θέβαια, με τα γλυκά σου λόγια που μου γράφεις, ήτανε μια υπέρτατη ευτυχία, γιατί μέσα σε κάθε φράσι, έβλεπα όλη τή μεγάλη σου ψυχή...
Ναί... ναί! Έγώ δεν έχω κανένα παράπονο...

Είσαι πάντα για μένα ό μικρός 'Αλφρέδος, ό τρυφερός, ό καλός, ό αιώνιος έραστής και φίλος. Και ό,τι κι' αν σκέπτεσαι για μένα — και δεν μου τή γράφεις — μου είναι αδιάφορο, άφου ξέρω πειά, άφου νοιώθω, πως έχω δική μου τήν καρδιά σου, τήν ψυχή σου... τή μεγάλη ψυχή σου...

Αλήθεια, τί άλλο περισσότερο μπορώ να ζητήσω στον κόσμο αυτό ;

Έκείνο όμως που μου έκανε πολύ κακό, γλυκέ μου φίλε, είναι ό,τι, καθώς μαθαίνω από μερικούς γνωστούς μας που ήρθαν εδώ από το Παρίσι, δεν προσέχεις καθόλου τήν υγεία σου...

Μου λένε πως εκτίθεται διαρκώς, κυνηγώντας όλες τις ήδονές τής ζωής, και δεν λαμβάνεις καμμιά προφύλαξι. Σε παρακαλώ, σε ίκετεύω, 'Αλφρέδε, πέφτω στα γόνατά σου...Μή φθείρεις έτσι ασυλλόγιστα το σώμα σου στις απολαύσεις... Πρόσεξε τον έαυτό σου, τήν υγεία σου... Μή πίνεις πειά κρασί... Μή τρέχεις πίσω απ' τις γυναίκες... Σκέψου και λίγο τον έαυτό σου, το έργον σου, τή δόξα σου...

Για να μη πάθω τίποτα ή υγεία σου, αιώνιε φίλε τής ζωής μου, θα ήμουν διατεθειμένη να σου προσφέρω ό,τι πειά πολύτιμο έχω, το αίμα μου, το φως των ματιών μου...

—Τί λές; Δεν έχω αυτό το δικαίωμα;... Δεν μου είνήκει και μένα κάτι απ' το σώμα σου, απ' το έαυτό σου;...

Ναί, το ξέρω, αγαπάς και σύ, όπως κι' έγώ όλες τις τρελλές χαρές τής ζωής, τις ήδονές, τις μεγάλες στιγμές των απολαύσεων...

Τις πρώτες ημέρες του μεγάλου έρωτός μας, δεν σου τή κρύβω πως σε ζήλευα, σε ζήλευα φοβερά, αφάνταστα, θασανιστικά... Ζήλευα κάθε χαρά που ζητούσες να θρής μακριά από μένα και που δεν μπορούσα να στην προσφέρω έγώ.

Μά τώρα όχι! Δεν ζηλεύω πειά τις χαρές σου, τις μικρές ευτυχίες σου... Πνίγομαι όμως, σπαράζω, αγωνιώ, μόνο με τή σκέψη, ό,τι ή συχνές, ή καθημερινές διασκεδάσεις, τα ξενύχτια, ή γυναίκες, το κρασί, όλ' αυτά μπορούν μια μέρα να σε καταβάλουν, να σε γονατίσουν, να σου κλονίσουν τήν υγεία ανεπανόρθωτα.

Μαζύ με το γράμμα μου αυτό, σου στέλνω και το βιβλίό μου, τήν «'Ιντιάνα» που μου ζήτησες. Στείλε μου και σύ ό,τι τε-

λευταίο έγραψες...

Όσο για χρήματα μη μου στείλεις. Δεν έχω ανάγκη, Ξόδεψέ τα στις διασκεύσεις σου, στα γλέντια σου, προσέχοντας όμως πάντα και τή ζωή σου. Έγώ εδώ τα περνά καλά, άνετα. Αν είχα περισσότερα χρήματα, δεν θα τα χρησιμοποιούσα, παρά μόνο για ν' αγοράσω περιττές τουαλέτες, ή άλλα πράγματα, που τώρα, χωρίς έσένα, δεν μου κάνουν καμμιά άπολύτως ευχαρίστησι...

Μαζύ σου μπορώ να ξανακάμω όλες τις πρώτες τρέλλες μου... Μόνη μου όμως δεν έχω διαθέσι για τίποτα... μά για τίποτα... Περιμένω γράμμα σου, μικρέ μου άγγελε. Γρήγορα όμως, πολύ γρήγορα...

Απ' τή στιγμή που θα σου στείλω αυτό το γράμμα, όλες ή στιγμές που θα περιμένω το δικό σου, θάνε στιγμές φριχτής άγωνίας...

Χ α ί ρ ε Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Α

Βενετία, 12 Μαΐου 1834

Όχι, όχι, μικρό μου, αγαπημένο μου παιδί. Έπρεπε να μου γράψης πολλά, πολύ περισσότερα, απ' όσα μου έγραψες στο τελευταίο σου γράμμα, που το κρατώ ακόμα στα χέρια μου.

Έκείνο όμως που με κάνει να ξεχνάω αυτό το παράπονό μου, είναι πως πλησιάζει ό καιρός να ξαναγυρίσω στο Παρίσι.

Ω! τί ευτυχία!... Τί άνυπολόγιστη, τί υπέρτατη χαρά!... Τί ιδανική, τί θεια που θα είναι ή στιγμή εκείνη που θα σε ξανασφίξω στην άγκαλιά μου... Κλείνω τα μάτια μου και το σκέπτεσαι, και ριγώ και φρίττω, και μεθώ...

Δεν μου γράφεις όμως τίποτα για τήν υγεία σου... αν τήν προσέχης, αν μετρίασες τα ξενύχτια, τα γλέντια, το κρασί.

Χθές το θράδυ, πριν λάβω το γράμμα σου, ήμουν θλιμμένη, μελαγχολική. Σήμερα, με τήν επιστολή σου αυτή, γελώ, πηδάω, ξαναζώ παιδικές στιγμές... Και δεν μπορώ ούτε να θυμηθώ, ούτε να έξηγήσω τον πόνο μου, τήν μελαγχολία μου, τής χθεσινής νύχτας.

Ω! αγαπά με 'Αλφρέδε... αγαπά με όσο έγώ — άφου το ξέρω πως δεν μπορείς να μ' αγαπήσης περισσότερο... Αγάπα με!...

Αγάπα με, γιατί είμαι δική σου... ολότελα δική σου... γιατί τήν καρδιά μου, τήν ψυχή μου, τις κρατείς έσύ, και μόνον έσύ, στα χέρια σου...

Χ α ί ρ ε
Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Α

22 Μαΐου 1834

Ω! Μά πόσο λοιπόν, ή επιστολές σου είναι γλυκές, τρυφερές, αγαπημένες μου 'Αλφρέδε!

Η τελευταία ιδιαίτερος, εκείνη που έλαβα σήμερα το απόγευμα, ήταν ή ωραιότερη, ή γοητευτικότερη απ' όλες..

Μή σε νοιάζει για τίποτα, μικρέ μου άγγελε, μη σκέπτεσαι τίποτα, μη θασονίζεσαι από έννοιες, από φροντίδες. Δεν πρέπει να έχης καμμιά τύψη. Ο κόσμος δεν αξίζει να τον συλλογίζεσαι και να τον λογαριάζης...

Γλέντα όσο μπορείς, διασκεδάζε, ζήσε όσο μπορείς περισσότερο με ρέμβη, με τή φαντασία, με τα δυο αυτά υπέριατα αγαθά που έχει αυτή ή ζωή...

Σήμερα που σου γράφω, είμαι πολύ θλιμμένη, γιατί έχω πολλές, παραπολλές, ημέρες να ιδώ τήν κόρη μου, και όσο άναλογίζομαι ότι θα περάση ακόμα, ένας ολόκληρος μήνας, που δεν θα μπορέσω να τήν ιδώ, καταλαμβάνομαι από μια άπιστευτη αγωνία.

Τί μεγάλη, αλήθεια, τί δυνατή, τί άπεραντη, που είναι ή αγάπη τής μητέρας!

Για μένα είναι ανεξήγητη, μυστηριώδης, μά δεν παύει να είναι έξ έσου όρμητική και άκατανίκητη...

Σου αναγγέλλω και ένα δυσάρεστο: Το μικρό μας πουλάκι, ό «Παολίνου» που είχα μέσα στο άσπρο κλουβάκι, μου ψόφησε, χθές άργά το θράδυ. Έκλεισε τα δυο μα-

Ο ποιητής 'Αλφρέδος Μυσσέ

(Συνέχεια στη σελίδα 45)

